

3. Шевченко О. М. РОЗВИТОК ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ / О. М. Шевченко, Л. В. Рудич // Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки . — Полтава, 2020. — С. 9.

Оляднічук Н. В. —

к. е. н., доцент

Уманський національний університет садівництва

Кецкало А. Д. —

фізична особа-підприємець,

незалежний експерт та консультант

з обліку і оподаткування ФОП

АЛГОРИТМ РОБОТИ З ПОДАТКОВИМ КРЕДИТОМ ТА ПОДАТКОВИМИ ЗОБОВ'ЯЗАННЯМИ

Податок на додану вартість (ПДВ) — це непрямий податок, який входить в ціну товарів/робіт/послуг та сплачується покупцем, але облік та перерахування до державного бюджету даного податку здійснює продавець (податковий агент) [1]. За даним видом податку розрізняють податкове зобов'язання — загальна сума податку на додану вартість, одержана платником ПДВ у звітному періоді (у складі вартості реалізованих покупцеві товарів, виконаних робіт, наданих послуг). Податковий кредит — сума ПДВ, на яку платник даного податку має право зменшити податкове зобов'язання звітного періоду. До податкового кредиту відносять суми податку, які сплачені/нараховані у разі здійснення операцій з придбання або виготовлення товарів та послуг; придбання або створення необоротних активів; отримання послуг, наданих нерезидентом України на митній

території України; ввезення товарів/необоротних активів на митну територію України. Бюджетне відшкодування платнику податку виникає у випадку виникнення від'ємного значення ПДВ (за умови підтвердження правомірного бюджетного відшкодування).

Податкове зобов'язання визначається у відсотках від вартості товарів/робіт/послуг. Відповідно до статті 193 Податкового кодексу України [1] ставки податку на додану вартість на сьогодні наступні: 20%, 14% (для окремих видів імпортованої сільськогосподарської продукції), 7% (для лікарських засобів, медтехніки, готельних послуг тощо), 0% (для операцій, пов'язаних з вивезенням продукції з митної території України, міжнародні перевезення).

Платниками ПДВ можуть бути юридична особа та фізична особи-підприємець (ФОП) на загальній і спрощеній системах оподаткування (III група).

Варто зазначити, коли юридична особа має філії, то окремими платниками ПДВ вони не вважаються, оскільки входять до складу головної юридичної особи.

Сукупність організаційних та технічних засобів, що спрямована на забезпечення обліку ПДВ в Україні в електронному вигляді утворює систему електронного адміністрування ПДВ. Система передбачає процес складання та реєстрації податкових накладних (розрахунків коригування), які надають право віднести суми податку до податкового кредиту з ПДВ. Завдяки даній системі податкові накладні (розрахунки коригування) складаються тільки в електронному вигляді та реєструються в Єдиному реєстрі податкових накладних (ЄРПН), незалежно від суми податку в податковій накладній чи розрахунках коригувань.

Чинним законодавством визначені терміни для реєстрації податкових накладних та розрахунків коригування до них. Протягом дії воєнного стану в Україні та шести місяців після місяця, в якому воєнний стан буде припинено або скасовано, реєстрація податкових накладних (розрахунків коригування до них) в Єдиному реєстрі подат-

кових накладних здійснюється з урахуванням наступних граничних термінів:

— для податкових накладних/розрахунків коригування до податкових накладних, складених з 1 по 15 календарний день (включно) календарного місяця, — до 5 календарного дня (включно) календарного місяця, наступного за місяцем, в якому вони складені;

— для податкових накладних/розрахунків коригування до податкових накладних, складених з 16 по останній календарний день (включно) календарного місяця, — до 18 календарного дня (включно) календарного місяця, наступного за місяцем, в якому вони складені;

— для розрахунків коригування, складених поставальником товарів/послуг до податкової накладної, що складена на отримувача — платника податку, в яких передбачається зменшення суми компенсації вартості товарів/послуг їх поставальнику, — протягом 18 календарних днів з дня отримання такого розрахунку коригування до податкової накладної отримувачем (покупцем).

Алгоритм роботи з податковими накладними передбачає 4 умовних етапи, на кожному з яких виконується певна робота:

формування податкових зобов'язань (вихідні первинні документи з реалізації товарів/робіт/послуг оформляються з виділенням суми ПДВ у вартості товару);

облік податкового кредиту (при придбанні протягом звітного місяця товарів/робіт/послуг у платників ПДВ, поставальники (платники ПДВ) зобов'язані зареєструвати податкові накладні);

підготовка даних для складання податкової декларації (відображення сум податкового зобов'язання і податкового кредиту за звітний місяць у податковій декларації з ПДВ);

заповнення і подання податкової декларації (у випадку наявності ПДВ до сплати — здійснюється його оплата).

Кожен попередній етап алгоритму має бути завершеним до початку виконання наступного. В такий спосіб за-

безпечується послідовність та безперервність процесу роботи в електронному кабінеті платника податків з податковими накладними (розрахунками коригування до них).

Отже, через електронний кабінет платника податків або іншу облікову програму можна вести і контролювати облік ПДВ; вивантажувати і надсилати документи контрагентам; контролювати своєчасну реєстрацію податкових накладних контрагента; подавати звітність; поповнювати спецрахунок підприємства з ПДВ.

Література:

1. Податковий кодекс України (редакція від 01. 04. 2024р.). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення 29.05.2024р.).

Павлюченко Ю. О. —

студентка

Науковий керівник — к. е. н., доцент

Лаврова-Манзенко О. О.,

Черкаський національний університет

ім. Богдана Хмельницького

ВЗАЄМОРОЗРАХУНКИ З КОНТРАГЕНТАМИ У ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Актуальність дослідження обліку взаєморозрахунків з контрагентами у цифровому середовищі зумовлена стрімким розвитком інформаційних технологій та їхнім впливом на бізнес-процеси. У сучасних умовах цифровізація стає невід’ємною частиною діяльності підприємств, що вимагає ефективного та надійного обліку фінансових операцій з контрагентами. Використання цифрових інструментів для взаєморозрахунків сприяє підвищенню точності та швид-